

Ammattikalastaja tuo lähikuhaa pöytiin. Kaupallisen kuhan kalastuksen huomioiminen käyttö- ja hoitosuunnittelussa

JUHA PILOLA



Kuha kaupallinen kalastus Suomessa tilastotietojen valossa (Luke, stat 2021)

- ▶ Sisävesien kaupallinen kuhasaalis on kasvanut tasaisesti 1990-luvulta lähtien. Vuonna 2020 sisävesisaalis oli jo yli 900 tonnia saalistilastoissa
- ▶ Kuha nousi vuonna 2020 arvoltaan sisävesien tärkeimmäksi saalislajiksi, arvon noustessa lähes kuuteen miljoonaan euroon.
- ▶ Merialueen kalastajien kuha saaliin määrä on vastaavasti vähentynyt vuodesta 2011 lähtien (483 tonnia), olen vuonna 2020 enää alle 200 tonnia. Merialueen suurin saalis tilastoissa (1997) on ilmoitusten mukaan ollut 748 tonnia.
- ▶ Sisävesikalastajien 1. ryhmän kalastaja määrä on kasvanut vuodesta 2016 lähtien 296->353. Rannikkokalastajien määrä on 1. ryhmässä pysynyt samaan aikaan melko vakaana (2016;396 ja 2020;399).
- ▶ Valtaosa sisävesien kuha saaliista pyydetään verkoilla (n. 70 % 2020), rysäpyynnin osuuden kasvaessa (2019 n. 10 % ja 2020 n. 15 %)
- ▶ Pääosa kuhista kalastetaan Savo-Karjalan, Pirkanmaa-Hämeen ja Pohjanmaa-kainuu alueilta.

Mitä suunnitelmissa tulisi huomioida

- ▶ Kalastuslain 1 §: Ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys
- ▶ Kalastajien vesille pääsy
- ▶ Lajikohtaiset kalastusrajoitukset ja niiden tarpeellisuus
- ▶ Eri kalastajaryhmien huomioiminen kalavesillä,
- ▶ Eri kalalajien kalastus ja niiden yhteensovittaminen erilaisissa vesissä
- ▶ Suunnitelmien tulee olla lähtökohtaisesti kalastusta mahdollistavia ja kehittäviä, ei kalastusta kieltäviä ja rajoittavia asiakirjoja.

Kaupallisen kuhan kalastuksen huomioiminen suunnitelmissa

- ▶ Useimmissa suunnitelmissa kaupallisen kuhan kalastuksen merkittävimmät alueet on huomioitu hyvin kaupalliseen kalastukseen soveltuviksi alueiksi (KaL 13§), mutta missään khs luonnoksessa ei ole huomioitu ELY-keskusten aiemmin (2010-2011) kalastusalueille laadittuja ammattikalastuksen sijainninhjaus suunnitelmia (KaL34§). Myöskään ELY-keskukset eivät ota kantaa sijainninhjaukseen. Tämän vuoksi sijainninhjaus epäonnistuu joillain järviolueilla
- ▶ Kalastuslain 14§ mukaiset hinnoittelut on pielessä kaikkialla. Joko niitä ei ole määritelty lainkaan (vaikka laki vaatii) tai hinnoittelu on 3-10 kertainen nykyisiin verrattuna
- ▶ Kuhan kaupallisen kalastuksen osalta tärkeimmät pyyntivälineet (Verkot ja rysät) on huomioitu hyvin kaikissa suunnitelmissa.
- ▶ Kuhakantojen turvaamien ja suojele on myös huomioitu kaikissa suunnitelmissa hyvin. Useissa suunnitelmissa on esitetty kuhalle 42-45 cm alamittaa
- ▶ Suunnitelmissa on harvoin esitetty mitään suosituksia kaupallisen kalastuksen kehittämiseen tai sen tukemiseen

Tukevatko suunnitelmat valtiohallinnon tahtotilaa?

- ▶ Suomen eduskunnan hallitusohjelman tavoite on kotimaisen kalankäytön edistämishojelman avulla kaksinkertaistaa kotimaisen kalankäyttöä
- ▶ EMVKR-rahoitusohjelman keskeisenä tavoitteena on mm. alkutuotannon edellytysten turvaaminen, uudistumisen ja innovaatioiden vauhdittaminen
- ▶ Uusia kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvia alueita ei ole tulossa, eikä kaikkia nykyisiäkään käytössä olevia alueita ole kirjattu kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuviksi.
- ▶ Kuhan kalastukselle on asetettu luonnoksissa kalastusrajoituksia (alueellisia, määrällisiä, välineellisiä) ilman tutkimustausta.
- ▶ Suunnitelmat jää irrallisiksi kansallisista tavoitteista